

REPUBLICA MOLDOVA

RAIONUL LEOVA

SATUL BOROĞANI

RAPORT DE ACTIVITATE A APL BOROĞANI
pentru 2021

Prezentat în cadrul

Sedinței CONSILIULUI LOCAL BOROĞANI
2022

Stimați consilieri, invitați, oaspeți!

Acum că anul 2021 s-a încheiat, putem trage o linie, pentru a însuma rezultatele obținute în activitățile pe care le-am desfășurat, să tragem niște concluzii, să stabilim punctele forte ale activității ce au asigurat succesul, dar și să menționăm punctele slabe ce au fost motivele insucceselor, în același timp, să învățăm niște lecții, ce ne vor fi de folos în activitatea din anul ce a început.

În conformitate cu prevederile Legii privind Administrația Publică Locală, articolul 29, Vă prezint Raportul cu privire la starea economico- socială și de mediu a satului Borogani. Raportul conține momentul bilanțului, ce se referă la capacitatea efectivă a administrației publice locale de a rezolva cu responsabilitate treburile publice și de a gestiona patrimoniul localității în interesul comunității locale pe principiile autonomiei locale.

Consider că prezentarea raportului anual de activitate este nu doar o datorie a noastră, ci și o necesitate, această lucrare reprezentând un instrument prin care cetățenii satului Borogani sunt informați despre modul și eficiența rezolvării treburilor publice, în contextul preocupării pentru o reală deschidere și transparență a instituției noastre, și nu o lucrare care să aibă scopul ca primarul să se laude, așa cum pretind unii.

Onorată asistență! De o bună vreme, vreo 20 de ani încoace, cuvântul „criză” este pe buzele tuturor, iar efectele ei le resimțim cu toții, și anume: lipsa locurilor de muncă bine plătite, fapt ce a motivat plecarea oamenilor, în special a tinerilor, persoanelor apte de muncă, la muncă și cu traiul peste hotare, iar drept urmare a acestui fenomen, ne confruntăm cu foarte multe probleme: creșterea infracțiunilor în rândurile minorilor rămași fără îngrijirea părintească, lipsa acută de specialiști calificați în toate domeniile, inclusiv în administrația publică locală. În mare parte am rămas în teritoriu cu pensionari bolnavi. De asemenea, avem un mediu de afaceri „în suferință”, și altele. Toate problemele societății noastre, începând cu 2020, au fost agravate cardinal de criza pandemică.

Chiar dacă administrația publică locală nu poate să desfășoare activitate economică sau să creeze locuri de muncă, ea poate să impulsioneze dezvoltarea economică locală prin crearea condițiilor la nivel local pentru antreprenori, ea are scopul să asigure condițiile unui trai decent, astfel încât cetățenii să beneficieze de facilitățile obligatorii într-un sat. Este extrem de dificil de muncit în administrația publică locală în condițiile care s-au creat astăzi: cu un buget mic, dar cu mari și multe probleme, cu un număr foarte mic de cetățeni angajați legal în câmpul muncii, cu o scăzută inițiativă locală de a relansa activitățile economice, pe fonul activității dezorganizate, haotice a agenților economici. Dar, chiar și în aceste condiții, programul pe care mi l-am asumat, venind la primărie este unul eficient, un program care schimbă spre bine fața satului nostru.

Astfel, din 2015 încoace, inclusiv 2021, în satul Borogani au fost derulate o serie de investiții, au fost dezvoltate o serie de servicii, toate având drept scop transformarea satului nostru într-un loc civilizat în care să domnească ordinea, curățenia și bunul simț. Despre multe dintre ele v-am comunicat în cadrul adunărilor

generale din perioada 2016-2020. Astăzi am să mă refer la activitățile întreprinse în anul 2021. Totodată țin să menționez că rapoartele cu privire la activitatea primăriei și a primarului pentru anii 2015-2020 le puteți citi în întregime pe pagina web a primăriei: www.borogani.sat.md.

Anul 2021 a fost un an extrem de dificil. În linii mari, putem spune că 2021 a fost marcat de trei crize: epidemiologică, determinată de pandemia COVID-19, economică, determinată la fel de pandemie și a treia- criza financiară, legată de creșterea prețurilor la produsele energetice, dar și la cele de primă necesitate. Toate acestea au avut efecte distructive, nu numai asupra sănătății, economiei, dar și asupra procesului de implementare a proiectelor în derulare la nivel local. Astfel, din cauza că au scăzut consumul intern și cel extern, s-au redus substanțial investițiile. Din cauza restricțiilor legate de COVID-19, a fost perturbată activitatea tuturor instituțiilor statului, inclusiv a APL. Lucrurile în 2021, ca și în 2020, s-au întâmplat mult mai lent și mai anevoios decât în alți ani. Cu alte cuvinte, anul 2021 a fost plin de stres, incertitudine, contradicție, constrângere, etc.

Cu toate acestea, în ciuda pandemiei, a crizelor și restricțiilor, am demonstrat performanță, am înregistrat noi și mari reușite.

Am reușit grație perseverenței, bunei organizări, eforturilor comune ale tuturor instituțiilor din teritoriu, agenților economici și, nu în ultimul rând, implicării, participării locuitorilor adulți, elevilor, tinerilor din sat. De aceea, de la bun început doresc să mulțumesc tuturor pentru implicare și pentru sprijinul acordat.

APL Borogani este reprezentată de Primărie și Consiliul Local. În activitatea de zi cu zi, randamentul unei munci eficiente se datorează în mare parte lucrului în echipă. Pentru început am să vorbesc despre angajații primăriei. Echipa de specialiști ai primăriei nu este deloc numeroasă. De aceea, vreau să atrag atenția că e destul de dificil să facem față cerințelor și atribuțiilor acordate prin lege atunci când nu numai că nu ai resurse financiare, dar nici resurse umane.

Așadar, în statele de personal ale primăriei sunt 6 unități: primar cu aparatul de 5 unități, cu statut de funcționari publici, dintre care 1 secretar al Consiliului Local, 1 perceptor fiscal, 1 specialist principal în reglementarea regimului funciar (angajat prin concurs la 26.10.2021), 1 contabil-șef, 0,5- specialist recrutare și 0,5 – specialist în relații cu publicul și atragerea fondurilor, (angajat prin concurs la.17.02.2020). Pe lângă Primărie activează serviciul de Asistență Socială cu 1,5 unități. Dacă e să analizăm personalul din perspectiva vârstei, atunci vârsta medie a funcționarilor publici ai Primăriei Borogani este de 40 de ani, dintre care 1 de vârstă pensionară. Cel mai tânăr angajat are 21 de ani. Dacă e să analizăm în aspectul de gender, atunci 100% din angajați sunt femei. La capitolul personal avem 2 mari probleme:

- Funcțiile din aparatul primarului nu sunt atractive pentru bărbați;
- Funcțiile din aparatul primarului nu sunt atractive pentru tineri;

N.B. Din observațiile făcute pe parcursul activității, aceste locuri de muncă nu sunt atractive pe motiv că salariile sunt foarte mici, raportate la salariile din alte domenii de activitate, precum și la prețurile de consum și, nu în ultimul rând, la cerințele

postului și sarcinile incluse în fișa de post. De aceea oamenii aleg să se angajeze în domeniile mai bine plătite sau să plece la muncă peste hotare.

La capitolul CADRE țin să vă informez că în anul 2021 a fost angajat un nou specialist în funcția de inginer cadastral.

Conform statutului, atribuțiilor legale, Consiliul Local este organul local DELIBERATIV, adică organul care primește decizii, în conformitate cu legislația în vigoare (Parlamentul satului), iar primarul, împreună cu funcționarii primăriei este organul executiv local, adică execută, îndeplinește deciziile aprobate de consiliu (Guvernul satului).

Cu referire la componența Consiliului Local Borogani

Consiliul Local Borogani, conform numărului de locuitori din localitate, are 13 consilieri locali.

Pe parcursul anului 2021, Consiliul Local Borogani a activat în următoarea componență:

1. Jalbă Vasilisa
2. Jalbă Victoria
3. Talai Viorica
4. Talai Tudor
5. Culeac Elena
6. Ciobotaru Victorin
7. Butnarcu Svetlana
8. Savițki Gheorghe
9. Sandu Elena
10. Talai Dumitru
11. Cacealapa Mihail
12. Puzderi Lilia
13. Carp Victor

După cum știți, în gestiunea Primăriei sunt 6 instituții din teritoriu, și anume:

1. Grădinița „Andrieș”;
2. Casa de Cultură;
3. Muzeul;
4. Bibliotecile: biblioteca publică
5. Biblioteca pentru copii;
6. Colectivul –model „Busuioc Moldovenesc” care activează pe lângă Casa de Cultură.

În afară de aceste instituții, activitatea cărora este gestionată, monitorizată de către primărie, în teritoriu mai activează:

1. Liceul Teoretic „Grigore Vieru”;
2. Gimnaziul „Vasile Badiu”;
3. Centrul de Sănătate.

Aceste instituții sunt la autogestiune, adică își planifică și cheltuie sursele financiare independent, precum și își planifică și desfășoară activitatea statutară independent. Primăria și aceste instituții sunt în relație de colaborare, și nu de subordonare.

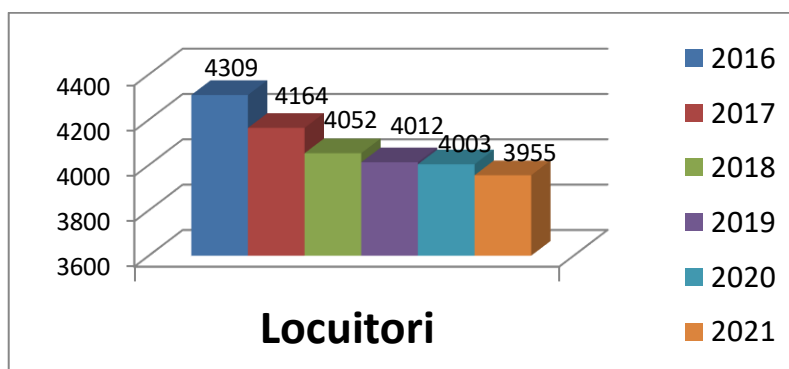
În afară de instituțiile menționate mai sus, în teritoriu activează și Oficiul Poștal care se subordonează filialei Leova a Î.S. „Poșta Moldovei” și Postul de Poliție care se subordonează Inspectoratului de Poliție Leova cu care Primăria colaborează în vederea acordării de servicii calitative cetățenilor din sat.

Una dintre obligațiunile fundamentale ale Administrației Publice Locale este gospodărirea eficientă a patrimoniului sau a bogățiilor, proprietăților localității.

Așadar, ce patrimoniu are satul Borogani?

În primul rând, cel uman:

În localitatea Borogani la 1 ianuarie 2021 sunt puși la evidență 3955 de cetățeni. Numărul locuitorilor este în scădere, comparativ cu 4.309 în 2015.

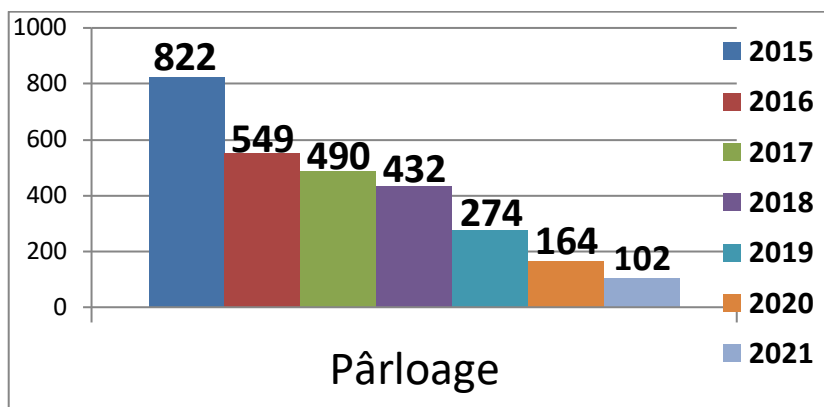

Avem 1.276 de gospodării.

Situația demografică în ultimii cinci ani a fost determinată de o scădere a populației, și chiar dacă până în 2016 ne mai încuraja faptul că prevalau nașterile, atunci din 2017-2021, decesele au depășit nașterile, în 2018 și 2020, considerabil. În total în ultimii cinci ani s-au născut 217 și au decedat 249 persoane:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	TOTAL
S-au născut	59	46	37	39	36	32	249
Au decedat	50	50	54	47	48	39	288
Căsătorii	23	16	20	22	14	17	112

Una dintre condițiile ca pământul să fie cu adevărat o SURSĂ DE VENIT este că el trebuie să fie prelucrat. În acest sens, în ultimii șase ani se atestă o dinamică pozitivă. Din diagrama propusă observați că din an în an suprafețele neprelucrate devin tot mai mici:

Patrimoniul financiar, adică bani.

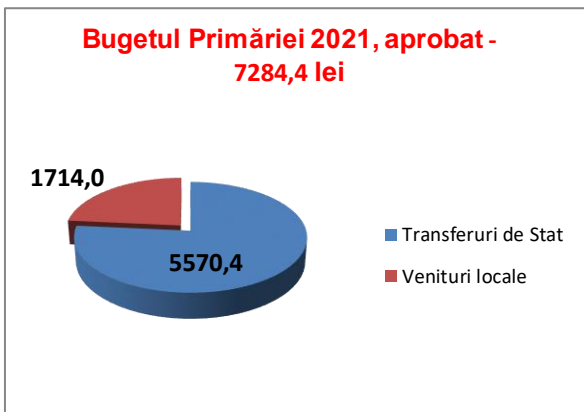
Notă: 1. Buget= transferuri+venituri locale

2. Transferuri= generale+speciale

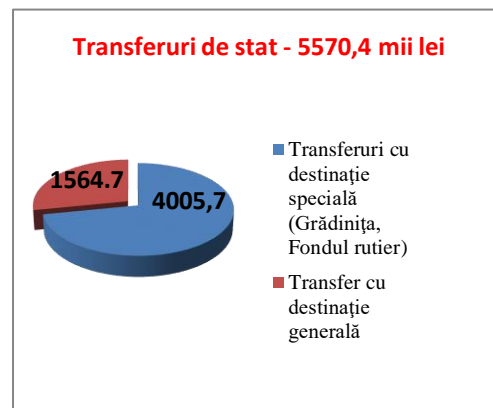
3. Venituri proprii= mijloace colectate+impozit funciar+impozit pe venit din salariu+arenda

Ca noțiuni, vom analiza bugetul în 3 aspecte: bugetul aprobat, bugetul precizat, bugetul realizat. De asemenea, vom analiza bugetul și referitor la venituri, și referitor la cheltuieli.

Bugetul primăriei a fost aprobat pentru anul 2021 prin Decizia Consiliului local nr.10.12 din 16.12.2020 la partea de venituri în sumă de 7284,4 mii lei, dintre care transferuri de stat- 5570,4 mii lei, inclusiv transferuri cu destinație specială 4005,7 mii lei, inclusiv 480,4 mii lei – Fondul rutier, 3525,3 lei - Grădinița; transferuri cu destinație generală 1564.7 mii lei. Venituri locale- 1714000,00 lei, inclusiv: Mijloace colectate – 406,9 mii lei (încasări–plata părintească– 294 mii lei, servicii cu plată – 112,9 mii lei), venituri proprii din impozite și taxe locale – 1307,1 mii lei(impozit funciar -437200,00 lei, impozitul pe venit din salariu – 531800,00 lei, arenda – 227400,00 lei, taxe locale – 110,7 mii lei.)

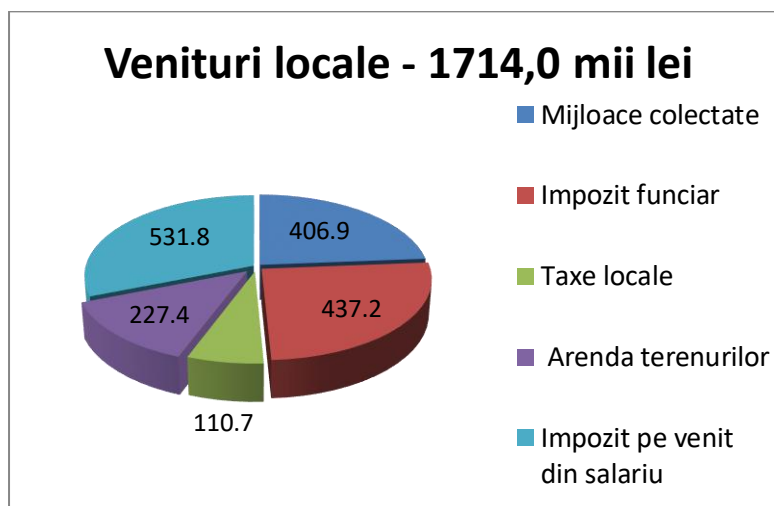

Analizând diagrama, atestăm faptul că 70% din buget sunt transferuri de stat și doar 30 la sută, venituri proprii.

72 % din transferurile de stat sunt cu destinație specială- Grădinița, Fondul rutier.

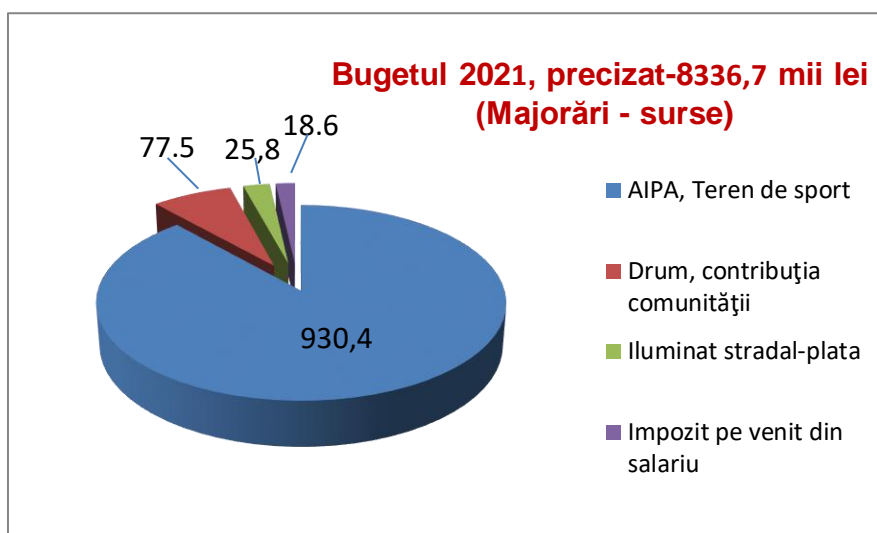
Venituri locale – 1714,0 mii lei

NOTA BENE: Transferurile de Stat se calculează în dependență de numărul de populație, suprafața localității, iar veniturile locale se acumulează din impozite și taxe locale, executarea cărora depind de munca percepteurului fiscal în scopul acumulării impozitelor și de responsabilitatea cetățenilor de a achita aceste impozite, precum și de cum achită locuitorii noștri plățile pentru arenda terenurilor arendate de la primărie și pentru serviciile acordate de primărie.

Ceea ce am explicat până la moment se referă la bugetul aprobat. Pe parcurs s-au făcut modificări, pentru că au intrat și alte sume în buget.

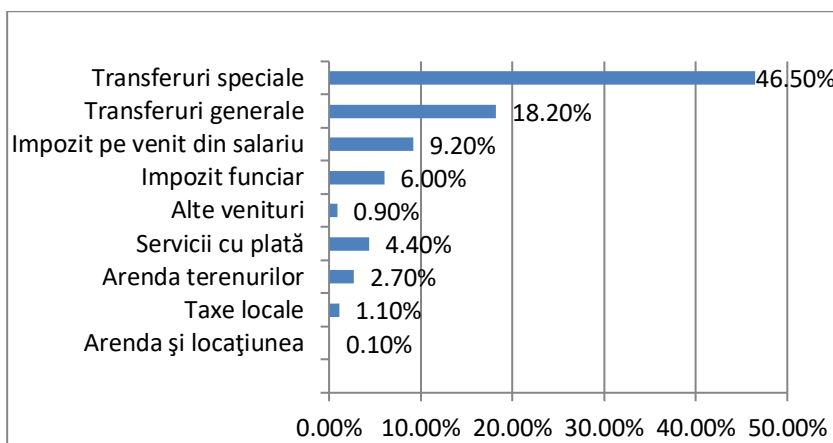
Bugetul a fost precizat la suma de 8336,7 mii lei. Modificările indicatorilor aprobați inițial se explică prin faptul că pe parcursul anului 2021 au fost atrase surse financiare extrabugetare în sumă de 1052,3 mii lei, după cum urmează: pentru construcția terenului de sport (AIPA) – 930,4 mii lei, pentru reparația drumurilor locale – 77,5 mii lei, sursa - contributia comunității, plata pentru consumul de electricitate pentru iluminat public – 25,8 mii lei, din impozitul pe venit din salariu- 18,6 mii lei,

Executarea reală a părții de venituri constituie 8614,8 mii lei sau 103 % față de planul precizat.

STRUCTURA VENITURILOR 2021 (executat)

Venituri	Suma (mii lei)	%
Impozit pe venit	793,8	9,2
Impozit pe proprietate	518,4	6,0
Taxe locale	92,5	1,1
Arenda și locațiunea	11,2	0,1
Servicii cu plata	381,5	4,4
Arenda terenurilor	239,0	2,7
Alte venituri	77,7	0,9
Transferuri generale	1564,7	18,2
Transferuri speciale	4005,7	46,4
Transferuri din proiecte	930,3	11
TOTAL	8614,8	100

Total, executat- 8614,8 mii lei.

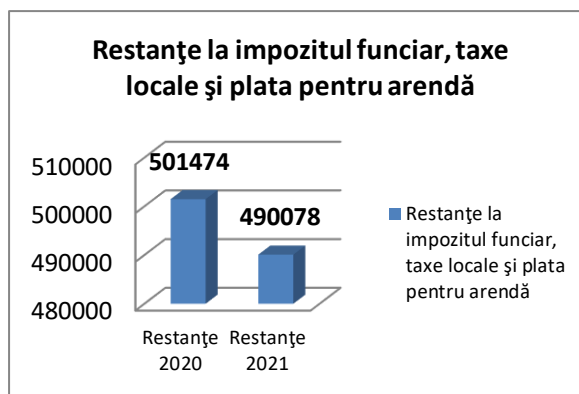
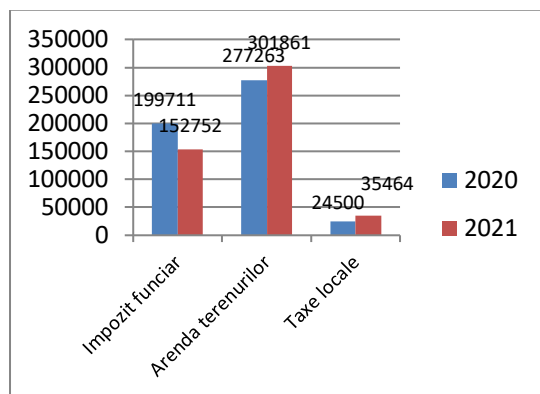
Despre cum stau lucrurile în domeniul executării veniturilor locale, judecăm după datele din tabelul afișat și din diagramele propuse:

Calcularea și achitarea impozitului funciar, al arendeii bunurilor imobile și taxelor locale

N	Plăți	Suprafața ha	Restanțe 2020	Calculat 2021	Achitat 2021	Restanțe 2021
IMPOZIT						
1.	Impozitul funciar pentru terenurile agricole arendate de G.Ț.	1138.3	14922.42	105864.7	110291.09	10496.07
2.	Impozitul funciar pentru terenurile agricole arendate de SRL	1635.9	27102.47	152936.2	157233.86	22804.84
3.	Impozitul funciar pentru terenurile agricole arendate de persoane fizice	39.17	479.75	3642.81	3694.59	427.97
4.	Impozitul funciar pentru terenurile aferente construcțiilor arendate de persoane fizice	8,68	2228.52	8680.00	9756.00	1152.52
	SUBTOTAL	2822.05	44733.16	271123.71	280975.54	34881.33
5.	Impozitul funciar pentru terenurile agricole prelucrate de persoane fizice și G.Ț.(care nu sunt date înarendă)	1042.6	105194	96961.85	155533.59	46622.21
6.	Impozitul funciar al loturilor pe lângă casă/ art.82 (sote)	635.72	41640.00	33853.00	40901.00	34592.00
7.	Impozitul pe pășuni	875.96	21739.00	20386.00	18786.53	23338.47
8.	Impozitul funciar al bunurilor imobile(case)		15177.00	10438.00	14441.21	11173.79
9.	Impozitul funciar pentru terenurile agricole prelucrate ilicit (pasune)	62.88		5824.59	3680.01	2144.58
	SUBTOTAL	2617,16	183750	167463,44	233342,34	117871,45
	TOTAL IMPOZITE		228483,16	438587,15	514317,88	152752,33
ARENDA						
1.	Arenda pentru terenurile agricole arendate de G.Ț.	82.57	64382,94	63587,22	73679,97	54290,67
2.	Arenda pentru terenurile agricole arendate de SRL	137,52	201692,00	114880,6	100390,22	216182,38
3.	Arenda pentru terenurile agricole arendate de persoane fizice	46,12	5753,58	34148,07	34152,81	5748,84
5.	Arenda pentru terenurile aferente construcțiilor arendate de persoane fizice	9,55	1540,00	6815,4	6498,22	1857,18
6.	Arenda pentru terenurile prelucrate fără contract (ilicit)	62,88	3288,91	44781,44	24287,43	23782,92
	TOTAL ARENDĂ	338,64	276657,43	264212,73	239008,45	301861,71
TAXE LOCALE						
1.	Amenajarea teritoriului		1205,34	6700	7098,53	806,81
2.	Salubritatea		18476	50000	36028	32455
3.	Taxa pentru amplasarea obiectelor comerciale		1010,29	50500	49300,85	2209,44
	TOTAL TAXE		20691,63	107200	92427,38	35464,25
	TOTAL ACUMULĂRI		525832,22	809999,88	845753,71	490078,29

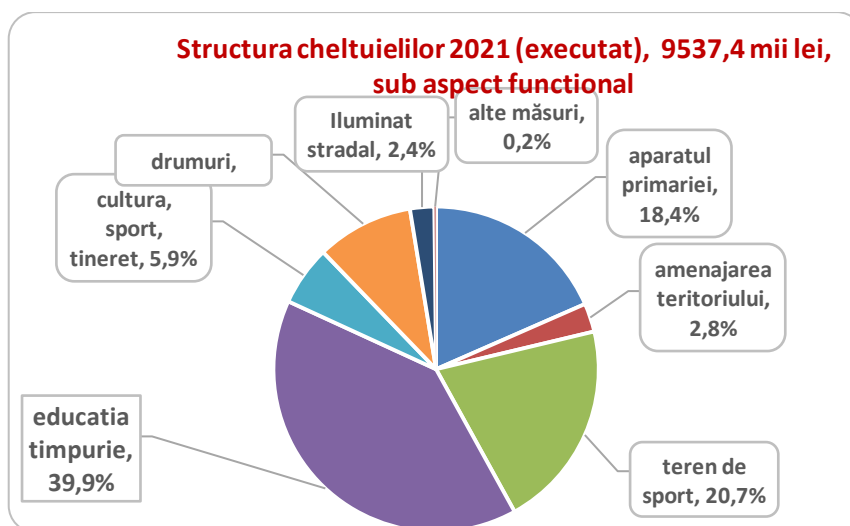
Restanțe

Plăți	2019	2020	2021	A crescut/s-a micșorat
Impozit funciar	241232	199711	152752,33	S-a micșorat cu 46958,67 lei
Arenda terenurilor	174836	277263	301861,71	A crescut cu 24598,71 lei
Taxe	4810	24500	35464,25	A crescut cu 10964,25 lei
Total restanțe	420878	501474	490078,29	S-a micșorat cu 11395,71 lei

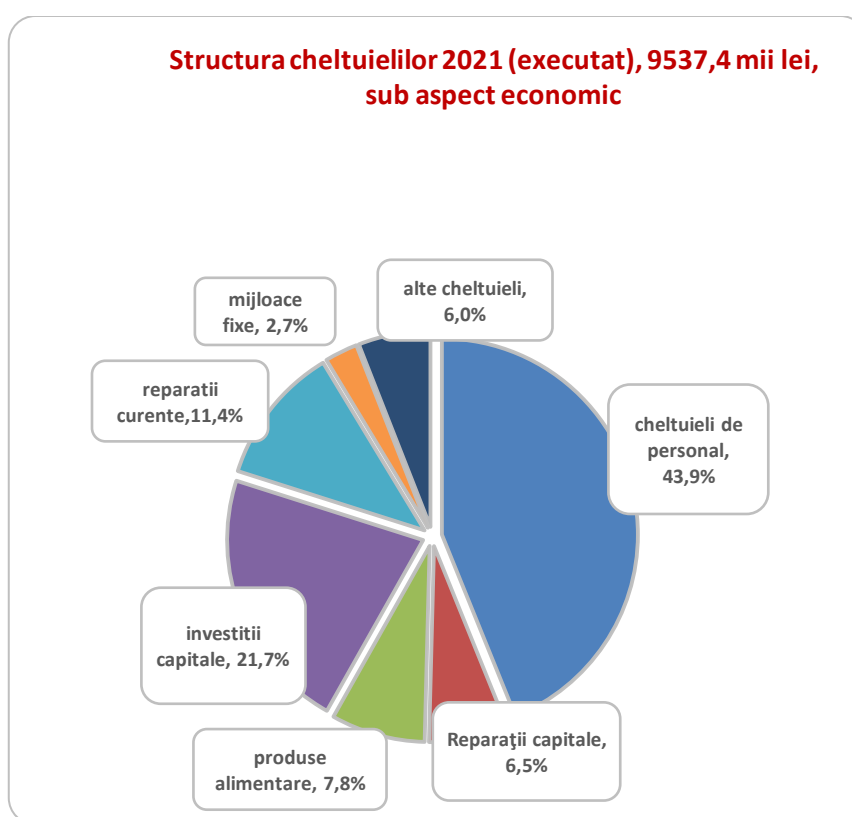

2. Partea de cheltuieli a fost aprobată la suma de 7284,4 mii lei, precizată- la suma de 10141,7 mii lei. Cheltuielile executate/de casă alcătuiesc 9537,4 mii lei. Față de planul precizat avem o executare de 94 %. Cheltuielile efective (fără gaz, energie, transport, etc.) alcătuiesc 6675,1 mii lei.

Structura cheltuielilor 2021 (executat)

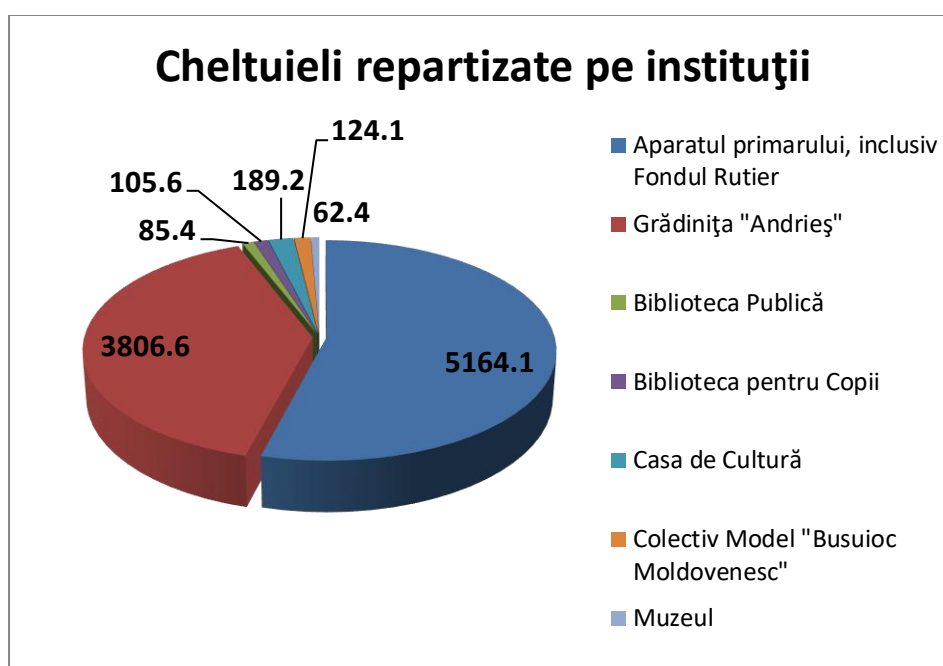
	Executat Suma (mii lei)	%
Cheltuieli funcționale		
Aparatul primăriei	1 759,7	18,4
Amenajarea teritoriului	271,0	2,8
Teren de sport	1977,3	20,7
Educația timpurie	3806,6	39,9
Cultura, sport, tineret	566,7	5,84
Drumuri	919,8	9,6
Iluminat stradal	229,5	2,41
Alte măsuri	16,8	0,35
total	9537,4	100,0

	Suma (mii lei)	%
Cheltuieli de personal	4184,00	43,9
Reparatii capitale	623,6	6,5
Produse alimentare	740,4	7,8
Investitii capitale	2072,1	21,7
Reparatii curente	1091,0	11,4
Mijloace fixe	258,6	2,7
Alte cheltuieli	567,7	6,0
Total	9537,4	100

Suma totală a cheltuielilor (9537,4 mii lei) a fost repartizată pe instituții care sunt în gestiunea primăriei, după cum urmează:

Nr.	Instituția	Suma (mii lei)
1.	Aparatul primarului <i>Notă: inclusiv Fondul rutier – 919,8 mii lei, teren de sport – 1977,3 mii lei, iluminat stradal – 229,5 mii lei</i>	5164,1
2.	Grădinița „Andrieș”	3806,6
3.	Biblioteca Publică	85,4
4.	Biblioteca pentru copii	105,6
5.	Casa de Cultură	189,2
6.	Colectiv Model „Busuioc Moldovenesc”	124,1
7.	Muzeul	62,4

Cu detalii despre executarea bugetului, pe instituții, voi reveni în continuare, în cadrul compartimentului „Realizări 2020”.

De fapt, de cum funcționează toate instituțiile din teritoriu, de cum este gestionat patrimoniul, depinde, în mare parte, calitatea vieții cetățenilor din sat.

REALIZĂRI 2021

Domeniul „INFRASTRUCTURĂ”

La acest domeniu se referă 4 mari proiecte realizate în 2021:

1. Construcția terenului de sport, etapa a II-a
2. Iluminatul stradal
3. Reabilitarea drumurilor locale
4. Reparația capitală a acoperișului primăriei

Construcția terenului de sport, etapa a II-a, a fost realizată cu suportul financiar al Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural prin Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA).

Bugetul total al proiectului: 1950609,97 lei, inclusiv

Grant din FNDAMR: 1162918,00 lei

Bugetul local: 787691,97 lei

Lucrările care au fost executate la această etapă sunt:

- Executarea sistemului de drenaj
- Executarea terenului de fotbal 45*90m: amenajarea stratului de nisip, stratului de geotextil, stratului de piatră spartă, stratului de nisip amestecat cu humus, semănarea gazonului cu iarbă, executarea marcajului, instalarea coșurilor și containerelor de gunoi;
- Pista de alergare: executarea stratului de nisip, turnarea betonului pe plasă de sârmă, executarea suportului din amestec special din granule de cauciuc în amestec cu lianți de poliuretan;
- Tribune: săpături manuale, executarea fundației din nisip, beton turnat, confecționarea și montarea scaunelor pentru tribune, vopsitorii;

Până la moment sunt executate lucrări în proporție de 90 la sută. Urmează să fie turnat covorul din granule de cauciuc pe pista de alergare.

Cu referire la Iluminatul stradal țin să menționez că acest proiect a fost inițiat în 2021, dar finisat și dat în exploatare la 01.06.2021. Au fost construite 11km de rețea. Finanțator: USAID.

Buget total: 1252769,19 lei, inclusiv:

Grant oferit de USAID – 618106,77 lei

Guvernul R. Moldova – 250000 lei

Consiliul raional – 190000 lei

Buget local – 194662,42 lei

Grație implementării acestui proiect, a fost creat un nou serviciu cetățenilor. Astfel a fost diminuat riscul sporit pentru sănătatea și viața locuitorilor pe timp de noapte din cauza lipsei totale a iluminării stradale în sat.

Este știut faptul că pentru orice proiect realizat e primordial să asigurăm durabilitatea. Pentru serviciul nou-creat de iluminare stradală este destul de dificil,

pentru că asigurarea funcționalității acestui sistem implică cheltuieli lunare pentru achitarea consumului de energie electrică.

Identificarea soluției optime pentru asigurarea funcționării sistemului de iluminat stradal a fost o sarcină destul de grea pentru Primărie. Într-un final, în urma consultării populației, estimării cheltuielilor pentru achitarea pentru consumul de energie electrică, prin decizie de consiliu, a fost aprobată plata pentru acest serviciu, folosind principiul „Cine folosește, acela plătește”

Cu titlu de informație, conform facturilor primite spre plată, în medie, lunar achităm 3124 lei.. Situația cu privire la achitare, la 1 ianuarie 2022: X %.

Reabilitarea drumurilor locale Drum: În 2021 am reușit să reparăm 1548 m de drum local. Datele concrete sunt reflectate în tabela ce urmează:

Nr.	Strada	Sector	Lungimea (m)	Lățimea (m)	Suprafața (m ²)	Cheltuieli			
						Total (lei)	FR (lei)	BL	CC
1.	Grădinilor	COOPPRIM – Iazul din sus	1548	4	6192	941547	480400	383647	77500,00

În total, în ultimii 5 ani am reabilitat în variantă albă 9109 m de drum local. Aceste lucrări au fost inițiate și gestionate în totalitate de APL. La acestea se adaugă și drumurile reabilite prin programul guvernamental „Drumuri bune1-3”:1310 m (9600m.p.) de drum în asfalt (2018,2019) – străzile Ștefan cel Mare (de la Casa de Cultură-Biserică), Constantin Negruzzi(spre garaj), precum și 1150m(4600 m.p.) drum local în varianta albă(2020).

Investițiile în reabilitarea drumurilor în ultimii 5 ani sunt reflectate în tabela ce urmează:

Anul	Strada	Lungimea (m)	Investiții (lei)			
			Fondul rutier	Buget local	Contribuția comunității	Total
2017	Dm. Cantemir, Miciurin, Eugen Doga Testimețeanu, Lozanciuc, Doina	1630	476900	82000	135000	693900
2018	Traian, Stere,31 August, Viilor, Unirii(sector din sus)+ Memoriei(garaj-rândul 2)	3158	476900	438300	156100	1071300
2019	Columna- cimitirul din jos până la Gavril Gh.+Dacia (M.V.Ciobanu)	1294	474600	-	67800	542400
2020	Soarelui, Eroilor, Columna, Mircea Eliade	1479	472000	-	197081	669081
2021	Grădinilor - COOPPRIM – Iazul din sus	1548	480400	383647	77500	941547
Total		9109	2380800	903947	633481	3924228

Pentru 2022 preconizăm să reabilităm 1050 m de drum: 550m - strada 1Mai (sectorul din jos) și drumul de acces spre gunoiștea satului – 500m (variantă albă).

Reparația capitală a acoperișului primăriei este un alt proiect realizat în 2021, ce ține de infrastructură. Acest proiect a fost realizat exclusiv cu bani din bugetul local. Bugetul total al contractului: 719829,18 lei.

Aprovizionarea cu apă din Prut. În 2021, grație acțiunilor întreprinse la finele anului 2020 în scopul aprovizionării localității cu apă de la Prut, prin magistrala Leova – Iargara avem o reușită. Țin să vă amintesc că în baza parteneriatului stabilit între satele Borogani, Tigheci și Baiuș, în toamna anului 2020, am înaintat ADR Sud nota conceptuală a proiectului **Construcția apeductelor magistrale Iargara-Borogani, Iargara- Tigheci și a rețelelor de apeducte interioare în localitățile: Baiuș, Cociulia Nouă, Tigheci și Cuporani din raionul Leova.** Nota conceptuală a fost aprobată de către ADR Sud. Am trecut în a doua etapă de concurs și la 17.02.2021 a fost depus proiectul cu documentația tehnică.

Bugetul total al proiectului- 32mln.223 mii lei.

Spre bucuria noastră, proiectul **“Construcția apeductelor magistrale Iargara-Borogani, Iargara- Tigheci și a rețelelor de apeducte interioare în localitățile: Baiuș, Cociulia Nouă, Tigheci și Cuporani din raionul Leova.”** este aprobat și inclus în Documentul Unic de Program pentru anii 2022-2024 cu finanțare din sursele Fondului Național de Dezvoltare Regională. Unica condiție pentru a semna Contractul de Grant și a demara lucrările este garantarea de către toate primăriile incluse în proiect și de către CR Leova a 50% din contribuție.

Satul Borogani este inclus în acest proiect cu partea de construcție a apeductului magistral Iargara-Borogani:

- Magistrala – 7,3 km;
- 1 stație de pompare;
- 1 castel de apă;
- 2 rezervoare (150m³);

Buget Borogani: 6mln.532 mii lei Contribuția din partea comunității: 325 mii lei.

DOMENIUL: DEZVOLTARE ECONOMICĂ LOCALĂ

La acest capitol se referă proiectul **„TEHNOLOGII MODERNE ÎN AFACERILE CRESCĂTORILOR DE ANIMALE DIN BOROAGANI”**, implementat în cadrul proiectului PNUD „Migrație și Dezvoltare Locală – faza a II-a” pentru perioada 2019 – 2022, finanțat de Guvernul Elveției.

Contractul de grant a fost semnat în 22 iulie 2020.

Anul 2021 a fost perioada activă de implementare.

Bugetul total al proiectului: 128195 USD, inclusiv grantul oferit de PNUD – 60000\$. Aplicantul principal: AdB Borogani, Co-aplicanți – 8: APL -3435\$, Fabrica de procesare a laptelui din or. Cimișlia – 6360 \$, Federația Națională a Crescătorilor de ovine și caprine pentru lapte și Carne / 1000\$, 5 crescători de ovine și caprine din localitate (de la 7000\$ / 20000\$)- 42000\$.

Ce am reușit, de fapt, grație acestui proiect?

Am construit modele de afaceri frumoase în domeniul zootehnic. Un proiect ambițios și îndrăzneț. Am muncit mult cu toții în anul 2021 și în rezultat am schimbat spre bine situația în economia locală, în mod special în domeniul zootehnic. Tehnologiile moderne pe care le-am introdus în zootehnia satului, contribuie la ridicarea nivelului productivității muncii, antreprenorii locali au devenit mai competitivi, totodată sporind volumul vânzărilor.

A fost nevoie de un efort considerabil pentru a cerceta specificul și posibilitățile de DEL, pentru mobilizarea tuturor crescătorilor de animale din localitate și, în final, să reușim să creăm Asociația pentru acțiuni colective de dezvoltare a sectorului zootehnic.

Încă în 2020, în acest scop, am reușit să stabilim un parteneriat larg dintre cooperativa locală a crescătorilor de animale, primărie, Asociația Băștinașilor, Federația Națională a Crescătorilor de Ovine și Caprine pentru Carne și Lapte și Fabrica de Procesare a Laptelui din Cimișlia. Și, în final, rezultatele muncii pe parcursul a 2 ani sunt îmbucurătoare și promițătoare. Astfel, în cadrul proiectului "Tehnologii moderne pentru crescătorii de animale din Borogani", am realizat următoarele:

- 3 afaceri ale crescătorilor de ovine au fost înregistrate juridic;
- toate stânele crescătorilor de ovine au obținut autorizație sanitar-veterinară;
- a fost completat contingentul de animale cu oi de prăsilă: 4 crescători de ovine au procurat 146 de oi de rasă ASSAF din Spania;
- la SRL Ecolapteprod s-a trecut la mulsul automatizat grație achiziționării unei săli moderne de muls pentru 8 bovine și munca mecanizată de îngrijire a încăperilor pentru animale, grație achiziționării și punerii în funcțiune a unui transportator pentru îngrijirea grajdului;
- au fost îmbunătățite condițiile fizice pentru animalele din ferma și stânele implicate în proiect prin reparația capitală a șoproanelor la 1 stână, și construcția șoproanelor noi – la 3 stâne.
- a fost asigurată piața de desfacere pentru laptele de oi, grație faptului că a fost deschis un punct centralizat de colectare a laptelui;
- două stâne au fost asigurate cu energie electrică prin intermediul panourilor fotovoltaice;

E un proiect unic în țară și sperăm, așa cum s-a exprimat unul din partenerii noștri din proiect, președintele Federației Naționale a Crescătorilor de Ovine și Caprine pentru Carne și Lapte, ca experiența noastră să fie "locomotiva" dezvoltării sectorului zootehnic în țară.

DOMENIUL: IMPLICAREA BĂȘTINAȘILOR ÎN DEZVOLTAREA COMUNITARĂ

Acest domeniu a devenit prioritar pentru localitatea noastră încă din 2017. Astfel în 2017, la 26 iulie, a fost fondată Asociația Obștească a Băștinașilor din s. Borogani care are ca scop primar dezvoltarea locală a satului Borogani prin atragerea în acest proces a tuturor băștinașilor, inclusiv a celor plecați peste hotarele localității.

În scopul unei comunicări eficiente cu diaspora, AdB Borogani, în 2021, în ciuda pandemiei, a organizat mai multe ședințe online cu băștinașii, în cadrul cărora s-au pus în discuție problemele satului, proiectele în derulare, planuri de viitor, modalități de implicare a băștinașilor în viața satului.

AdB Junior, în 2021 au oferit un exemplu demn de urmat în ceea ce privește implicarea în dezvoltarea comunității. Vorbesc despre construcția foisorului în parcul din centrul satului. Un alt rezultat: Tinerii/ membri ai Asociației de Băștinași Junior Borogani au obținut premiul mare la concursul republican "Premiul Național pentru tineri" organizat de Ministerul Educației și Cercetării Republicii Moldova. La moment membrii Asociației de Băștinași Junior Borogani identifică cum vor utiliza acest premiu în valoare de 15000 lei în beneficiul localității.

La fel, un indicator de performanță al Asociației de Băștinași sunt și campaniile de caritate care au fost organizate de Paște și de Crăciun. Aș menționa că spre bucuria noastră, în 2021, AdB și diaspora și-au unit eforturile și au bucurat pe mult mai mulți beneficiari decât în 2020. Și, nu în ultimul rând, indicator de performanță este și participarea AdB în procesul de atragere de fonduri extrabugetare atât în calitate de partener al APL, cât și aplicant în cadrul concursurilor pentru obținerea granturilor din fonduri europene: DEL

DOMENIUL: AMENAJARE ȘI SALUBRIZARE

La capitolul salubritate țin să menționez 5 proiecte. Toate cu finanțare din fonduri externe:

- 1) Proiectul „MĂ IMPLIC” este finanțat de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) și implementat de Skat Consulting, în perioada 2019-2023;**
- 2) Comunități rezistente la schimbări climatice, finanțare Suedia**
- 3) „Plasticul reciclăm-mediul și sănătatea garantăm!” suportul financiar USAID;**
- 4) „Zona viselor multicolore”, suport financiar al Suediei.**
- 5) Proiectul „Sport în aer liber pentru sănătate și societate”, finanțat din fondurile Uniunii Europene - Solidarity Fund PL.**

Proiectul Mă Implic: În anul 2021 am reușit să pornim carul din loc în ceea ce privește inițierea unui serviciu de colectare și evacuare a deșeurilor solide. A fost anul în care am cercetat, am analizat, ne-am consultat și am reușit, împreună cu Echipa de Implicare Comunitară, să elaborăm conceptul serviciului de evacuare a deșeurilor solide. A fost posibil să ne lansăm în acest proces grație oportunităților oferite de proiectul „Mă Implic”, finanțat de Agenția Elvețiană pentru Cooperare și Dezvoltare, ai cărui partener am devenit la 27 ianuarie 2021, când am semnat Acordul de Cooperare privind implementarea activităților de îmbunătățire a serviciilor de gospodărie comunală în localitatea Borogani. Bineînțeles, cred că este clar pentru toți, că am fost selectați în bază de concurs, deci suntem mândri că din peste 100 de localități participante la concurs, localitatea Borogani este una din cele 30 de comunități câștigătoare. Este important să cunoașteți că în cadrul proiectului beneficiem de:

- ☑ asistență tehnică pentru identificarea celor mai necesare intervenții de îmbunătățire a serviciilor de gospodărie comunală și a soluțiilor aferente acestora;
- ☑ suport la elaborarea și implementarea Planurilor de îmbunătățire și a Planurilor de exploatare, și la întreținerea serviciilor de gospodărie comunală, inclusiv prin alocarea grantului (de până la 65,000 CHF) și mobilizarea contribuției locale (minim 20% din valoarea grantului);
- ☑ activități de implicarea cetățenilor/utilizatorilor serviciilor de gospodărie comunală în procesul de luare a deciziilor la nivel local, precum și în procesul de planificare, îmbunătățire și furnizare a serviciilor de gospodărie comunală;

În 2021 am reușit în mod participativ să elaborăm Planul de Îmbunătățire a Serviciilor de Gospodărie Comunală pentru anii 2022-2024. Datorită acestui fapt, urmează să semnăm acordul de grant. Conform planului de activități privind îmbunătățirea și dezvoltarea practicilor de prestare a serviciului de management al deșeurilor solide pe teritoriul Primăriei Borogani pentru anii 2022-2024, din banii oferți de proiect, urmează să achiziționăm o autospecială pentru evacuarea deșeurilor. Serviciul propriu-zis urmează să fie inițiat după achiziționarea tehnicii și echipamentelor necesare.

Conform viziunii EIC:

1. Colectarea deșeurilor va fi selectivă, cu două tipuri de deșeuri: menajere și reciclabile .
 - Pentru fiecare gospodărie vor fi achiziționate câte două pubele cu capacitatea de 80 litri (1- pentru deșeuri menajere, 1- pentru deșeuri reciclabile);
 - Pentru instituțiile de învățământ vor fi achiziționate câte 3 pubele cu capacitatea de 120 litri.(1- pentru deșeuri menajere, 1- pentru deșeuri reciclabile, 1 – pentru hârtie)
 - Deșeurile vegetale și animaliere vor fi compostate acasă sau, la solicitare, acestea vor fi evacuate și depozitate la gunoiștea din sat, în secțiunea special-amenajată pentru compostare.
 - Deșeurile de construcție vor fi evacuate la solicitare și depozitate la depozit în secțiunea special amenajată;
2. Deșeurile vor fi colectate după principiul „din poartă în poartă”, cu frecvența o dată la două săptămâni (vara) sau o dată în lună (iarna) – pentru deșeurile

- menajere; cu frecvența o dată la 2 luni – pentru deșeurile reciclabile. Graficul va fi ajustat în funcție de condițiile meteorologice;
3. Pentru acordarea serviciului de management a deșeurilor solide va fi achiziționată tehnica: autospecială de modelul **MAZ-10 m3**, tractor multifuncțional, tractor cu remorcă.
 4. Cu privire la infrastructura de depozitare și de acces:
 - Pentru a asigura accesul către depozitul de deșeuri va fi reabilitată o porțiune de 500 metri de drum în varianta albă.

În scopul identificării resurselor financiare pentru achiziționarea pubelelor am aplicat la un alt proiect cu finanțare din fondurile europene.

Proiectul „Comunități rezistente la schimbări climatice” este finanțat de Suedia și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în perioada martie 2020-martie 2023.

Rezultatele acestui proiect urmează să le simțim în 2022. În cadrul proiectului vom achiziționa 900 de pubele pentru deșeurile reciclabile. Bugetul total al proiectului este de 27182 \$(**502867 lei**), inclusiv, grant oferit de finanțator – 16000\$ (**296000,00 lei**), contribuția comunității – 11182\$ (**206867 lei**) .

Proiectul „Plasticul reciclăm-mediul și sănătatea garantăm!” este un proiect implementat în cadrul GAL „Steaua Bugeac” cu suportul financiar USAID. Aplicantul de bază este Î.M. „Servicii Comunale Borogani”, iar APL este partener în acest proiect. Proiectul presupune achiziționarea unui utilaj de presat plasticul, care permite transformarea acestuia în baloti. În rezultat se va micșora spațiul de stocare a obiectelor din plastic și se va ușura transportarea acestora.

Bugetul total: 107.964lei , inclusive

Grant: 60000lei

**Contribuția: Î.M. “Servicii Comunale Borogani” – 30000 lei
APL 17.964 lei**

În concluzie, aceste 3 proiecte despre care v-am relatat la capitolul „Amenajare și salubritate” sunt interconectate și se completează unul pe altul, și au drept obiectiv comun îmbunătățirea calității vieții și sănătății locuitorilor din Borogani prin protecția mediului ambiant, prin reducerea volumului de deșeuri și asigurarea unui management eficient al DS.

O altă inițiativă frumoasă a anului 2021, care a schimbat aspectul localității noastre, este proiectul „Zona viselor multicolore”, în cadrul căruia a fost construit un foisor în parcul central al satului. Acest proiect a fost realizat în cadrul programului de granturi pentru tineri ”Tânăr și activ în comunitatea mea” din sursele financiare ale proiectului ”Media pentru incluziunea tinerilor”, implementat de AO „Centru Media pentru Tineri”, cu susținerea financiară a Suediei.

Aplicantul de bază în cadrul proiectului a fost Asociația de Băștinași Juniori din Borogani, liderul grupului – Cristina Jalbă, coordonator adult Tatiana Savițchi.

Bugetul total al proiectului: 108105 lei.

Grant oferit de finanțator: 35000 lei

APL: 41324 lei

AdB Junior: 31781 lei

Obiectivul principal acestui proiect a fost de a spori capacitățile tinerilor din localitate în calitate de lideri comunitari și de activiști civici și de a pune în aplicare inițiative comunitare, mobilizând cetățenii satului. Cu adevărat, a fost o lecție de implicare pe care au învățat-o tinerii, totodată au demonstrat un model de participare atât membrilor comunității noastre, de la mic la mare, cât și din întreaga țară.

În final, foișorul construit, așa cum și-au dorit tinerii, va deveni un spațiu pentru relaxare, un loc potrivit pentru activitatea cercurilor artistice în aer liber, pentru excursii organizate cu copiii de la grădiniță și școli. Va fi locul potrivit pentru organizarea și desfășurarea diverselor activități de divertisment.

Mulțumim tuturor persoanelor, de la mic la mare, care s-au implicat în procesul de construcție a foișorului. Mulțumim pentru oportunitatea oferită de a ne schimba modul și condițiile de petrecere a timpului liber, pentru posibilitatea oferită de socializare tuturor generațiilor.

La capitolul „Amenajare” aș vrea să menționez încă un proiect inițiat în 2020 dar implementat în 2021, Proiectul „Sport în aer liber pentru sănătate și societate”, finanțat din fondurile Uniunii Europene - Solidarity Fund PL, implementat de AdB, în cadrul Programului de finanțare a proiectelor pentru dezvoltarea zonelor rurale și implementat de GAL-ul „Steaua Bugeac”.

Obiectivul general: Îmbunătățirea infrastructurii de recreere prin amenajarea spațiilor de odihnă pentru cetățenii localității.

Activitatea de bază: instalarea a 4 aparate de fitness pe terenul de joacă din parcul central, a unei mese de tenis și a unei mese de șah pe terenul alăturat acestuia.

Buget total: 94046 lei, inclusiv:

Gal „Steaua Bugeac” – 42000 lei;

AdB – 30900 lei

APL – 21146 lei

Aș mai menționa o încercare frumoasă de a face localitatea noastră mai atractivă și mai amenajată. Este vorba de campania „Dăruiește o crizantemă pentru localitatea ta”, organizată de Asociația de Băștinași. Și la această inițiativă au răspuns oamenii cu suflet mare din localitatea noastră. La fel, important este că în lucrul de amenajare a localității se implică și băștinașii plecași peste hotare. În acest sens vreau să menționez faptul că în 2021 au fost construite 2 răstigniri în localitate: una în cimitirul din Moldova și alta în partea de sud-est a satului; așa cum îi zicem cu toții-răstignirea luminată. Mulțumim tuturor pentru implicare.

De asemenea, în scopul salubrității și amenajării localității, în 2021, am continuat tradiția începută în 2015. Am menținut pe parcursul întregului an curățenia. În acest scop am întreprins o serie de măsuri:

A. Construcția rigolei de captare a apelor pluviale în parea de sud-vest a satului, pentru a proteja satul de inundații;

B. În cadrul campaniei de salubritate: “Borogani – Localitatea Ta Curată!”, pe care am lansat-o încă în toamna anului 2015, au fost elaborate și distribuite foi volante în scopul sensibilizării populației despre necesitatea păstrării curățeniei. De asemenea, au fost întocmite avize și înmânate cetățenilor ce nu mențin curățenia, contra semnătură.

C. Pentru salubritate și amenajarea spațiilor publice(cimitire, parc, intrările în sat etc.) au fost încheiate contracte individuale atât cu persoane fizice, cât și cu juridice -Î.M.”Servicii Comunale Borogani”, S.R.L. „Procerspin”.

D. Ce s-a făcut? Câteva exemple:

- Salubritate cimitirelor;
- Salubritate pe traseul Congazcic – Iargara;
- În primăvara anului 2021 a fost curățat spațiul din preajma gunoiștei. 2 persoane angajate au muncit o săptămână, cu mâinile adunând deșeurile care din cauza iresponsabilității unor locuitori ai satului nostru, nu au ajuns la gunoiște, ci au fost descărcate, începând chiar cu marginea satului. Țin să menționez că imediat după ce s-a salubritat au continuat să apară deșeurile pe aceste spații.
- Reprofilarea drumurilor;
- Cositul mecanizat și manual, în parcul central, dar și pe spațiile publice unde nu este acces pentru tehnica specializată – 4 ori/ sezon;
- Au fost efectuate lucrări de îngrijire și înhumare a deșeurilor de pe teritoriul gunoiștei autorizate;
- Și în anul acesta, la întreținerea parcului, în ceea ce privește lucrul manual, au fost implicați activ angajații Casei de Cultură;

La capitolul “Salubritate și amenajare”, în 2021, s-au cheltuit în jur de 378728,00 lei, dintre care:

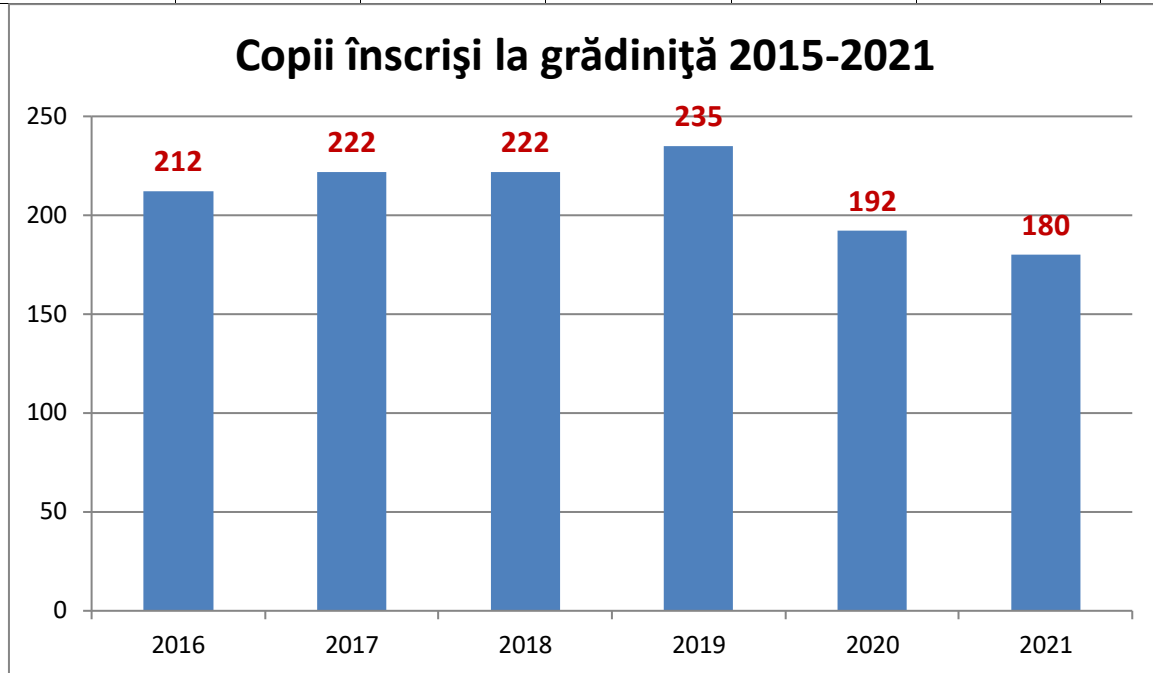
- **Din bugetul local - 239047 lei;**
- **Din granturi – 77000,00 lei;**
- **Contribuția comunității –62681,00lei**

INVESTIȚII ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN SAT

Din instituțiile de învățământ din sat doar Grădinița „Andrieș” este în gestiunea primăriei.

Grădinița de copii „Andrieș” din s.Borogani si-a început activitatea în a.1970. Este o instituție- tip pentru 140 locuri, dar pentru a încadra și copiii de 3 ani, în 2016 grădinița a fost extinsă prin adaptarea spațiului în gimnaziul și liceul din localitate pentru 2 grupe pregătitoare. În anul 2021 au fost înscriși 180 de copii cu vârstele cuprinse între 3-6(7) ani. Țin să menționez că dinamica în ceea ce privește numărul de copii este negativă.

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
215	212	222	222	235	192	180

În ultimii ani s-au implementat multe proiecte ce au contribuit la modernizarea instituției și crearea condițiilor optime de activitate.

În realizarea unui demers educational reușit și în baza paradigmei centrate pe copil, în 2021 au fost întreprinse o serie de măsuri:

***Reparații curente:**

- *traseul de apă și canalizare (piese de schimb pentru vicee, lavuare s.a.) – 13100lei
- *reparație cosmetică- catre noul an de invatamint -20000 lei.

Pentru buna demarare a procesului instructiv-educativ au fost achiziționate:

- * cazane pe gaz -121200 lei
- *inventor pentru bucătărie - 19500lei
- *albituri -16 800lei
- *material de uz gospodaresc - 30000lei
- *procurarea medicamentelor – 1000lei

CULTURĂ – SPORT – TINERET

Cultura la Borogani este reprezentată de Casa de Cultură, Colectivul Folcloric „Busuioc Moldovenesc”, bibliotecă și muzeu. În total în aceste instituții, care sunt în gestiunea primăriei, sunt angajate 11 persoane.

Colectivele ce activează pe lângă Casa de Cultură sunt :

1. Colectivul folcloric cu titlul onorific- model „ Busuioc Moldovenesc ” – 18 persoane
2. Colectivul „Lăstăreii,, - 28 persoane
3. Colectivul etno-folcloric „DoReMi” - 15 persoane
4. Cercul de dans popular - 16 persoane
5. Cercul de dansuri contemporane - 10 persoane

Total:87 persoane

Necâtând la faptul că fiecare instituție și angajat din cultură are obiective și obligațiuni specifice, ceea ce îi unește este scopul general menirea lor de a oferi și crea condiții de odihnă, relaxare pentru cetățeni, dar, în primul rând, au menirea de a păstra, valorifica și transmite urmașilor noștri tradițiile și obiceiurile, patrimoniul nostru cultural. De aceea, toate instituțiile culturale, toți angajații cooperează și organizează împreună evenimentele culturale din localitate, ne reprezintă la diverse concursuri raionale, naționale.

Astfel, luând în considerație specificul anului 2021, legat de Covid 19, au fost organizate mai puține evenimente, iar o bună parte din cele organizate au avut loc online. Vreau să menționez câteva din cele mai reușite și memorabile evenimente ale anului 2021:

1. Hora Primăverii – un eveniment în premieră. Aleea Tinerilor a găzduit o expoziție frumoasă de măștișoare extraordinare;
2. Ziua Diasporei, în cadrul căreia a avut loc și Forumul Economic Local și a fost organizată o expoziție cu vânzare a producătorilor locali și a meșterilor populari din localitate.
3. Hramul satului, cu genericul „Borogani e al meu sat” anul acesta a fost organizat pe etape, în sediul Primăriei, cu promovarea și păstrarea tradițiilor din alți ani.
4. Revelionul 2021/2022, cu loteria tradițională, cu târgul de Crăciun. De asemenea, în cadrul sărbătorii au fost făcute totalurile concursului „Antreprenor Pro Comunitari 2021”
5. Ziua Copiilor a fost marcată prin desfășurarea concursului ”**Tineri, Veseli și Curajoși**” cu participarea echipelor LĂSTĂREII și DoReMi. Participanții au prezentat în scenă diferite probe. Echipetele au fost susținute de colectivele artistice

de pe lângă Casa de Cultură. În cadrul sărbătorii copiii au participat la diferite jocuri distractive, învrednicindu-se de premii. La final toți cei prezenți la eveniment au avut parte de surprize dulci. Evenimentul a fost susținut financiar de APL Borogani.

În continuare vreau să mă refer la un alt aspect al activității instituțiilor de cultură, și anume

„Comunicare. Proiecte. Parteneriate și colaborări”. În acest sens, țin să menționez că în ultimii ani, în mod special bibliotecile și Casa de Cultură tot mai mult se implică în procesul de informare, sensibilizare a cetățenilor, în elaborarea, implementarea și participarea la diverse proiecte.

Am vorbit anterior de proiectele de amenajare, de dezvoltare economică locală, de activitatea AdB, toate aceste proiecte reprezintă un model eficient de parteneriat între Primărie, bibliotecă, Casă de Cultură.

6. Sport

Cultura nu poate fi percepută fără sport. De aceea, mai ales începând cu 2019, am întreprins pași concreți în vederea revitalizării sportului la Borogani. Cu acest scop am făcut o amplă campanie de informare, cercetare a problemelor din acest domeniu, tradițiile, necesitățile și preferințele locuitorilor, în special a tinerilor și, după aceasta am demarat lucrările de construcție a terenului de sport, am angajat, din bugetul local- 0,5 unități, un specialist responsabil de sport, am stabilit un parteneriat eficient cu Școala sportivă raională.

Acțiunile întreprinse dau roade pe măsura așteptărilor. Astfel performanțele sportivilor noștri în 2021 au crescut:

1. Campionatul raional la lupte libere – locul II
2. Competiții zonale la lupte libere (sudul țării) – 9 premii
3. Campionat republican (Cimișlia) – locul II – individual
4. Competiții sportive zonale (Fundul Galbenei) – locul III

Și, ca o totalizare, aș vrea să menționez că în 2021 AU FOST ATRASE FONDURI EXTERNE ÎN LOCALITATE

ÎN SUMĂ DE **2 mln.223mii 918 lei**, sub formă de granturi, inclusiv:

- 1162918 lei – FNDAMR prin AIPA (Teren de sport); 1026000 lei – PNUD (DEL), 35000 lei – Suedia (Foișor)

Drept concluzie, stimați consilieri, cred că putem azi afirma că necătând la situația pandemică dificilă prin care am trecut în 2021, am reușit să facem multe. Cu toate acestea, încă foarte multe mai avem de făcut.

Așadar, reieșind din raportul prezentat astăzi, precum și în conformitate cu planul strategic de dezvoltare a localității, pentru 2021 ne propunem următoarele priorități:

1. Asigurarea întreținerii și dezvoltării rețelei drumurilor publice locale;
2. Acordarea suportului informațional și logistic producătorilor agricoli la atragerea investițiilor și aplicarea dosarelor de obținere a subvențiilor în agricultură;

3. Valorificarea eficientă a resurselor financiare alocate din Bugetul de Stat și Bugetul Local;
4. Coordonarea și promovarea activității instituțiilor culturale din teritoriu;
5. Dezvoltarea culturii fizice și sportului prin promovarea tinerilor sportivi, prin construcția infrastructurii sportive;
6. Valorificarea obiectivelor turistice din localitate;
7. Monitorizarea procesului de implementare eficientă a Codului Educației și a actelor normative în domeniul educației;
8. Asigurarea prestării serviciilor sociale de calitate și orientarea acestora spre prevenirea sau limitarea instituționalizării copiilor și a persoanelor social-vulnerabile;
9. Promovarea echității sociale și eradicarea discriminării în rândurile persoanelor cu dizabilități, persoanelor în etate;
10. Promovarea printre locuitori a unui mod sănătos de viață;
11. Asigurarea aprovizionării cu apă potabilă de calitate prin Construcția apeductelor magistrale Iargara- Borogani, Iargara- Tigheci și a rețelelor de apeducte interioare în localitățile: Băiuș, Cociulia Nouă, Tigheci și Cuporani din raionul Leova.
12. Asigurarea și menținerea curățeniei în sat prin inițierea serviciului de colectare a deșeurilor menajere;
13. Amenajarea centrului satului, înverzirea satului;
14. Implicarea cetățenilor, tinerilor în viața satului, în atragerea fondurilor extrabugetare;
15. Informarea cetățenilor;
16. Extinderea traseului de iluminare stradală;

Bineînțeles că ne dorim ca lucrurile să se întâmple repede, dar trebuie să fim conștienți că schimbarea necesită muncă, timp și neapărat să acceptăm faptul că primarul de unul singur nu poate schimba lumea, e nevoie ca prioritățile pe care ni le-am trasat să fie priorități pentru fiecare dintre noi, fiecare om trebuie să fie implicat în acțiunile care îl privesc, să nu aștepte să facă cineva ceva pentru el. Fiecare trebuie să aibă inițiativă, să își dorească să schimbe ceva, să pună mâna să facă, nu doar să vorbească. Să facă curat, să plătească taxe, să nu arunce gunoarie, să planteze copaci. Altfel zis, fiecare dintre noi trebuie să contribuie prin ce poate.

Stimați consilieri, consăteni, am lăsat în urmă încă un an de activitate a primăriei, a instituțiilor subordonate, un an în care sunt conștientă că am sperat la mai mult decât am reușit să facem, dar Vă asigur că am făcut tot ce a fost omenește posibil ca să onorăm încrederea ce ne-a fost acordată.

Rămân în continuare de părerea că “Prin muncă grea, perseverență și credință în Dumnezeu îți poți trăi visul”

Benjamin Carson

DOAMNE AJUTĂ!